

МАҚАЛА ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ҮЛГІСІ

FTAMP (MPHTI)

DOI (DOI нөмірі журнал редакциясы
тарапынан мақала қабылданғаннан кейін
беріледі)

ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕГІ ҚОЛЖАЗБА АТАУЫ

Шатырбаева М.Г.^{1,*} , Молдабаева М.Б.² , Жумабаева Э.Ф.¹ ,

¹І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Қазақстан Республикасы, Талдықорған қ.

²Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университеті,
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

(белгішесінде Orcid профиліне гиперсілтеме болуы керек)
*e-mail: (барлық авторлардың эл.почтасы)

Аңдатпа (150–300 сөз). Аннотация келесі міндетті тармақтарды қамтуы керек:
Зерттеудің мақсаты, идеялары және негізгі бағыттары;
Зерттеудің ғылыми және практикалық маңыздылығының қысқаша сипаттамасы;
Зерттеу әдістемесінің қысқаша сипаттамасы;
Зерттеу жұмысының негізгі нәтижелері мен талдаулары, қорытындылары;
Жүргізілген зерттеудің мәні;
Кілт сөздер: 5–10 кілт сөз.

Кіріспе

Кіріспе жұмыстың мақсаттары, зерттеу саласының маңыздылығы, теориялық және практикалық маңыздылығы, мәселенің өзектілігі, мәселені шешу немесе гипотезаны қалыптастыру туралы ақпаратты қамтуы керек.

Материалдар мен әдістер

Бұл бөлімде пайдаланылған материалдардың, жабдықтардың және бағдарламалық қамтамасыз етудің (модельді, өндірушіні және елді көрсете отырып) егжей-тегжейлі сипаттамасы, сондай-ақ қолданылған әдістердің толық баяндалуы болуы қажет, соның ішінде жаңа әдістерді жан-жақты ашып көрсету қажет. Бұрыннан белгілі әдістер үшін әдебиет көздеріне сілтеме жасау жеткілікті. Егер әдіс кеңінен таралмаған болса, оның принципі түсіндіріліп, авторы көрсетілуі тиіс. Зерттеуде пайдаланылған материалдар сапалық және сандық тұрғыдан сипатталуы қажет. Алынған деректердің статистикалық талдауы міндетті және қолданылған бағдарламалық қамтамасыз ету көрсетілуі тиіс. Бөлімде зерттеудің барысы, оның кезеңдерінің реттілігі, қолданыстағы жұмыстарға сыни талдау, гипотезалар ұсыну және оларды автордың ой қорыту процесінде растауы немесе теріске шығару толығырақ сипатталады.

Нәтижелер мен талқылаулар

Бұл бөлім жұмыс нәтижелерін ашуы керек және зерттеу нәтижелерін талдау мен талқылауды қамтуы керек. Нәтижелер талқылана отырып, кестелер, суреттер және басқа иллюстрациялық материалдар түрінде ұсынылуы керек.

Кестелер

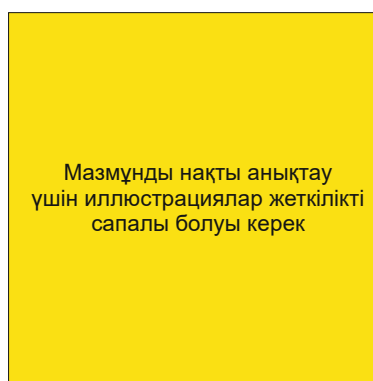
Кестелер Microsoft Word кестесінің форматында жасалуы керек. Барлық кестелер нөмірленуі керек. Кестенің тақырыбы кестенің сол жағында орналасуы керек. Тақырыптар мен кестелер мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек.

Кесте 1 – Кестенің атауы

Атауы	Нәтиже 1	Нәтиже 2	Нәтиже 3
1-атауы	1	2	3

Иллюстрациялар

Мазмұнды нақты анықтау үшін иллюстрациялар жеткілікті сапалы болуы керек (кем дегенде 300 dpi). Иллюстрациялар нөмірленуі керек. Барлық иллюстрациялар мен иллюстрация атаулары ортамен туралануы керек, атаулар иллюстрацияның астына ортамен тураланып орналасуы керек. Иллюстрациялар мен иллюстрациялардың атаулары мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек.

Сурет 1 – Суреттің атауы

Теңдеулер

Барлық формулалар, сандық мәндер, шама белгілері Microsoft Equation 3.0 немесе MathType форматында терілуі керек. Формулаларды сурет түрінде қосуға болмайды. Барлық формулалар нөмірленуі керек. Формулалар ортамен туралануы керек. Формулалардың нөмірлері формуланың оң жағында жақшада орналасуы керек. Барлық формулалар мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек.

$$f = \sum (a + \frac{a}{10}) \quad (1)$$

мұндағы: f – белгілеу атауы;
 a – белгілеу атауы.

Қорытынды

Бұл бөлімде жүргізілген жұмыстың қорытындылары жинақталып қорытындылануы, алынған нәтижелер мен олардың ғылымды дамыту үшін маңыздылығы қалай пайдаланылуы мүмкін екендігі көрсетілуі тиіс.

Қаржыландыру туралы ақпарат (бар болған жағдайда)

Барлық қаржыландыру көздері тізімделуі керек.

Әдебиеттер тізімі

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі немесе Библиографиялық тізім Web of Science және/немесе Scopus-та индекстелген басылымдарға міндетті сілтемелерді қоса алғанда, саны кемінде 15 және 20-дан аспауы керек. Өз еңбегіне сілтеме жасау 1–2 дереккөзден аспауы тиіс. Әдебиеттер тізімін автоматты түрде нөмірлеуге жол берілмейді.

Мәтінде сілтеме нөмірі төртбұрышты жақшада көрсетілуі керек. Мысалы: Құдайбергенова С.Қ., Әбілдина С.Қ. [1] формуласы оны дәлелдейді (...).

ӘДЕБИЕТТЕР:

1 Құдайбергенова С.Қ., Әбілдина С.Қ. Жасанды интеллект және білім беру: мүмкіндіктер мен перспективалар // Білім және қоғам. – Алматы, 2020. – № 2. – Б. 45–52.

- 2 Ахметов Ж.М. Аймақтық білім беру жүйесіндегі басқару мәселелері. – Талдықорған: Жетісу университеті баспасы, 2023. – 45 б.
- 3 Rahnavard A., Asadian G., Pourshamsian K., Taghavi M. Assessing genetic variation of dog rose (*Rosa canina* L.) in Caspian climate // Biosci. Biotechnol. Res. Asia. – 2014. – Vol. 10. – P. 119–125. <https://biotech-asia.org/pdf/vol10no1/BBRAV10I01P119-125.pdf>
- 4 Trust T., Horrocks B. Six key elements identified in an active and thriving blended community of practice. *TechTrends*. – 2019. – Vol. 63(2). – P. 108–115 <https://link.springer.com/article/10.1007/s11528-018-0265-x>
- 5 Stralsjo L., Alklint C., Olsson M.E., Sjöholm I. Total folate content and retention in rosehips (*Rosa* spp.) after drying // J. Agric. Food Chem. – 2003. – Vol. 51. – P. 4291–4295. <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf034208q>
- 6 Larsen E., Kharazmi A., Christensen L.P., Christensen S.B. An anti-inflammatory galactolipid from rose hip (*Rosa canina*) that inhibits chemotaxis of human peripheral blood neutrophils in vitro // J. Nat. Prod. – 2003. – Vol. 66. – P. 994–995. https://colab.ws/articles/10.1021%2Fnp0300636?utm_source=chatgpt.com
- 7 Roşu C.M., Manzu C., Olteanu Z., Oprica L., Oprea A., Ciornea E., Zamfirache M.M. Several fruit characteristics of *Rosa* sp. genotypes from the Northeastern region of Romania // Not. Bot. Horti Agrobot. Cluj-Napoca. – 2011. – Vol. 39. – P. 203–208. <https://www.notulaeobotanicae.ro/index.php/nbha/article/view/6333>
- 8 Чилдибаева А.Ж., Аметов А.А., Тыныбеков Б.М. Характеристика некоторых растительных сообществ с участием узкоэндемичного вида *Rosa iliensis* Chrshan. в поймах реки Или // Вестник КазНУ. Серия биологическая. – Алматы, 2019. – № 1(78). – С. 58–73.
- 9 Engelmann F. Use of biotechnologies for the conservation of plant biodiversity // In Vitro Cell. & Dev. Bio. – Plant. – 2011. – Vol. 47(1). – P. 5–16. <https://link.springer.com/article/10.1007/S11627-010-9327-2>
- 10 Новикова Т.И. Использование биотехнологических подходов для сохранения биоразнообразия растений // Растительный мир Азиатской России. – 2013. – № 2(12). – С. 119–128.
- 11 Назарбаев Н. Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру // Официальный сайт Президента РК. – 2017. URL: https://www.akorda.kz/kz/events/akorda_news/press_conferences/memleket-basshysynyn-bolashakka-bagdar-ruhani-zhangyru-atty-makalasy (қаралған күні: 16.04.2025).
- 12 Мухтарова Ш.М. Национальное самосознание личности в вузе: педагогический аспект. Монография. – Караганда, 2006. – 150 с.
- 13 Хмель Н.Д. Теория и технология реализации целостного педагогического процесса: Учебное пособие в помощь преподавателям, аспирантам, магистрантам, студентам. – Алматы, 2002. – 90 с.
- 14 Аванесов В.С. «Теория и практика педагогических измерений». [Электронный ресурс]. – URL: <https://charko.narod.ru/tekst/biblio> (дата обращения: 08.09.2025).
- 15 Пру Андерсен, Джордж Морган. Разработка тестов и анкет для национальной оценки учебных достижений // Москва: Логос. – 2011. – 204 с.

REFERENCES:

- 1 Kudaibergenova S.K., Abildina S.K. (2020). Zhasandy intellekt zháne bilim беру: múmkindikter men perspektivalar [Artificial Intelligence and Education: Opportunities and Perspectives]. Bilim zháne kogam – Education and Society, no. 2, pp. 45–52. (in Kazakh).
- 2 Akhmetov Zh.M. (2023). Aimaqtyq bilim беру zhúiesindegi basqaru meseleleri [Management Issues in the Regional Education System]. Taldykorgan: Zhetysu University Publishing House, 45 p. (in Kazakh).
- 3 Rahnavard A., Asadian G., Pourshamsian K., Taghavi M. (2014). Assessing genetic variation of dog rose (*Rosa canina* L.) in Caspian climate. Bioscience Biotechnology Research Asia, vol. 10, pp. 119–125. (in English) <https://biotech-asia.org/pdf/vol10no1/BBRAV10I01P119-125.pdf>
- 4 Trust T., Horrocks B. (2019). Six key elements identified in an active and thriving blended community of practice. *TechTrends*, vol. 63(2), pp. 108–115. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11528-018-0265-x> (in English)
- 5 Stralsjo L., Alklint C., Olsson M.E., Sjöholm I. (2003). Total folate content and retention in rosehips (*Rosa* spp.) after drying. Journal of Agricultural and Food Chemistry, vol. 51, pp. 4291–4295. (in English) <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf034208q>
- 6 Larsen E., Kharazmi A., Christensen L.P., Christensen S.B. (2003). An anti-inflammatory galactolipid from rose hip (*Rosa canina*) that inhibits chemotaxis of human peripheral blood neutrophils in vitro. Journal of Natural Products, vol. 66, pp. 994–995. (in English) https://colab.ws/articles/10.1021%2Fnp0300636?utm_source=chatgpt.com
- 7 Rosu C.M., Manzu C., Olteanu Z., Oprica L., Oprea A., Ciornea E., Zamfirache M.M. (2011). Several fruit characteristics of *Rosa* sp. genotypes from the Northeastern region of Romania. Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca, vol. 39, pp. 203–208. (in English) <https://www.notulaeobotanicae.ro/index.php/nbha/article/view/6333>
- 8 Childibayeva A.Zh., Ametov A.A., Tynybekov B.M. (2019). Harakteristika nekotorykh rastitelykh soobshchestv s uchastiem uzkoendemichnogo vida *Rosa iliensis* Chrshan. v poimakh reki Ili [Characteristics of some plant communities involving the narrow-endemic species *Rosa iliensis* Chrshan. in the floodplains of the Ili River]. Vestnik KazNU. Biological Series, no. 1(78), pp. 58–73. (in Russian).

- 9 Engelmann F. (2011). Use of biotechnologies for the conservation of plant biodiversity. In *Vitro Cellular and Developmental Biology – Plant*, vol. 47(1), pp. 5–16. (in English) <https://link.springer.com/article/10.1007/S11627-010-9327-2>
- 10 Novikova T.I. (2013). Ispolzovanie biotekhnologicheskikh podkhodov dlya sokhraneniya bioraznobraziya rasteniy [Use of biotechnological approaches for the conservation of plant biodiversity]. *Rastitelnyy mir Aziatskoy Rossii*, vol. 2(12), pp. 119–128. (in Russian).
- 11 Nazarbaev N. (2017). Bolashaqqa bagdar: Rukhani zhangyru [A Look into the Future: Spiritual Modernization]. Official website of the President of the Republic of Kazakhstan. Retrieved April 16, 2025, from (accessed: 16.04.2025). (in Kazakh). <https://www.akorda.kz/kz/events/>
- 12 Mukhtarova Sh.M. (2006). *Natsionalnoe samosoznanie lichnosti v vuze: pedagogicheskiy aspekt* [National Self-consciousness of Personality in the University: Pedagogical Aspect]. Karaganda, 150 p. (in Russian).
- 13 Khmel N.D. (2002). *Teoriya i tekhnologiya realizatsii tselostnogo pedagogicheskogo protsessa* [Theory and Technology of the Holistic Pedagogical Process]. Almaty, 90 p. (in Russian).
- 14 Avanesov V.S. (2025). *Teoriya i praktika pedagogicheskikh izmereniy* [Theory and Practice of Pedagogical Measurements]. Retrieved September 8, 2025, from <https://charko.narod.ru/tekst/biblio> (in Russian).
- 15 Andersen P., Morgan G. (2011). *Razrabotka testov i anket dlya natsionalnoy otsenki uchebnykh dostizheniy* [Developing Tests and Questionnaires for National Assessment of Learning Achievements]. Moscow: Logos, 204 p. (in Russian).

НАЗВАНИЕ РУКОПИСИ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

Шатырбаева М.Г.^{1,}, Молдабаева М.Б.², Жумабаева Э.Ф.¹*

¹*Жетысуский университет имени И. Жансугурова, Республика Казахстан, г. Талдыкорган*

²*Казахский Национальный педагогический университет имени Абая,*

Республика Казахстан, г. Алматы

**e-mail: (эл.почта всех авторов)*

Аннотация (150–300 слов). Аннотация должна включать следующие обязательные пункты:

Цель, идеи и основные направления исследования;

Краткое описание научной и практической значимости исследования;

Краткое описание методологии исследования;

Основные результаты и анализ, выводы исследовательской работы;

Ценность проведенного исследования;

Ключевые слова: 5–10 ключевых слов.

TITLE OF THE MANUSCRIPT IN ENGLISH

M. Shatyrbayeva^{1,}, M. Moldabayeva², E. Zhumabayeva¹*

¹*Zhetysu University named after I. Zhansugurov, Republic of Kazakhstan, Taldykorgan*

²*Abai Kazakh National Pedagogical university, Republic of Kazakhstan, Almaty*

**e-mail: (e-mail of the all authors)*

Abstract (150–300 words). The abstract should include the following mandatory items:

Purpose, ideas and main directions of research;

A brief description of the scientific and practical significance of the study;

Brief description of the research methodology;

Main results and analysis, conclusions of the research work;

The value of the conducted research;

Keywords: 5–10 keywords.